

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/37/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113206211
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5113206211.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci navrhovateľky: V. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX, právne zast. JUDr. Marián Ševčík, CSc., advokát, so sídlom M. XX, Q., proti odporkyni: L. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXXX/XX, F. Q., právne zast. JUDr. Miloš Gero, advokát, so sídlom Q., F. XXX, o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 18C/64/2013-80 zo dňa 26.9.2013, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľka je **p o v i n n á** nahradiť odporkyni trovy odvolacieho konania v sume 624,79 eur na účet právneho zástupcu odporkyne, vedený vo F., a.s., pobočka Q., č.ú.: XXXXXXXX-XXX/XXXX, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd žalobný návrh zamietol. Navrhovateľke uložil povinnosť nahradiť odporkyni trovy konania titulom trov právneho zastúpenia vo výške 1.918,25 eur na účet právneho zástupcu odporkyne v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd prvého stupňa svoj rozsudok odôvodnil poukazom na vykonané dokazovanie, na základe ktorého dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom:

Súd skúmal vecnú legitimáciu účastníkov konania, ktorou sa rozumie hmotnoprávny vzťah účastníka konania k prejednávanej veci, pričom aktívnu legitimáciu má navrhovateľ a pasívnu má odporca. Účastník konania, ktorý je nositeľom tvrdeného hmotného práva alebo oprávnenia, má aktívnu legitimáciu. Účastník konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, má pasívnu legitimáciu. Vecná legitimácia sa na začiatku konania tvrdí. Ak sa ukáže, že žalobcovi patrí uplatňované právo alebo ochrana oprávneného záujmu, žalobca má aktívnu legitimáciu.

Predmetná žaloba je podaná proti žalovanej, ktorej darca daroval predmetnú nehnuteľnosť, a to 3-izbový byt č. 19 vo vchode č. 2 na 2.poschodí bytového domu č.s. XXXX postavený na pozemku parc. CKN č. 6302/2, k.ú. S. a spoluvlastnícky podiel 55/4048 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu.

Z predloženej darovacej zmluvy zo dňa 08.08.2012 vyplýva, že predmetný byt darca T. R. daroval odporkyni.

Pravosť podpisu darcu bola osvedčená dňa 08.08.2012 na notárskom úrade.

Na základe danej zmluvy bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností dňa 07.09.2012 pod číslom vkladu V 5585/12, v dôsledku čoho sa vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti stala odporkyňa.

Súd mal zistené, že do rozhodnutia nebol vykonaný žiadny prevod vlastníckeho práva danej nehnuteľnosti.

Z úmrtného listu vyplýva, že darca zomrel dňa XX.XX.XXXX.

Súd zistil, že sa vedie dedičské konanie po poručiťovi J.R. - darcovi, a to pod č. 17D/281/2012, Dnot 15/2013.

Dedičské konanie v čase rozhodnutia nebolo ešte právoplatne skončené, avšak súd zistil okruh dedičov.

Podľa oznámenia povereného súdneho komisára v tej dedičskej veci okruh dedičov ešte nebol ustálený, ale zatiaľ sú známi dedičia - V. L. - navrhovateľka, V. U., Q. U., M.R., A.G., I.Q., J.C. a právni nástupcovia po neb. M.B., neb. A.D. a neb. F.Y..

Taktiež na pojednávaní súdu bolo oznámené, že darca zanechal aj vnučku po neb. osvojenej dcére.

Napriek uvedeným zisteniam s náležitým poučením navrhovateľka a jej právny zástupca zotrvali na podanom návrhu v celom rozsahu a trvali na pôvodne označených účastníkoch. Teda na odporkyni a na navrhovateľke, hoci podľa oznámenia súdneho komisára okruh dedičov, aj keď nebol ešte ustálený v čase rozhodnutia vo veci samej, zahŕňal viac osôb, nielen navrhovateľku.

Z uvedeného je nepochybné, že po poručiťovi v čase pojednávania je viac žijúcich právnych nástupcov, ale iba jeden z nich je označený ako účastník tohto konania, a to navrhovateľka.

Predmetnou žalobou sa však určenie neplatnosti domáha iba navrhovateľka z viac žijúcich nástupcov a žaluje iba odporkyňu. Je evidentné, že právnym nástupcom nie je iba navrhovateľka, ktorá buď nededí vôbec alebo dedí spolu s inými.

S poukazom na ustálenú súdnu prax pre sporové konanie začaté na základe návrhu podaného odkázanými dedičmi (§175k ods.2 O.s.p.) treba považovať všetkých účastníkov konania v dedičstve za nerozlučných spoločníkov v zmysle ustanovenia § 91 ods.2 O.s.p., a to na strane navrhovateľov, tak i na strane odporcov. Postavenie navrhovateľa je pritom určené obsahom rozhodnutia súdu v dedičskom konaní, takže ostatní dedičia musia v súdnom konaní vystupovať ako odporcovia, i keď v dedičskom konaní sa niektorí z nich k spornej otázke nestavali odmietavo, prípadne vystupovali pasívne, či ešte vôbec nevystupovali. Ak sa takého konania nezúčastnia všetci nerozluční spoločníci, nemôže súd návrhu vyhovieť pre nedostatok vecnej legitímácie.

Ak sa teda nezúčastnia konania o určenie dedičského práva všetci účastníci konania o dedičstvo, nemôže byť žalobe vyhovieť pre nedostatok vecnej legitímácie vyplývajúcej z hmotného práva, lebo konania sa nezúčastnia všetci nerozluční spoločníci.

V konaní o určenie neplatnosti darovacej zmluvy musia byť označení všetky zmluvné strany, t.j. obdarovaná - odporkyňa a darca. Keďže darca zomrel, tak musia byť označení jeho právni nástupcovia, a to s poukazom na vyššie uvedené.

V danom konaní však za darcu bola označená iba navrhovateľka.

Právny zástupca navrhovateľky trval na označení účastníkov tak, ako je uvedené v návrhu, a to aj napriek všetkým zisteným skutočnostiam, po ich riadnom oboznámení, ako aj na výzvu súdu.

Dokonca súd zistil, že okrem súrodencov a detí nebohých súrodencov poručiťľa - darcu, žije aj dieťa jeho osvojenej dcéry, ktorá by mala dediť podľa prvej zákonnej skupiny v zmysle § 473 ods.2 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľka prichádza do úvahy ako dedička až tretej skupiny v zmysle § 475 Občianskeho zákonníka spolu so žijúcimi súrodencami a deťmi nebohých súrodencov.

V rámci tohto konania však bola označená iba odporkyňa ako obdarovaná a za poručiťľa iba navrhovateľka.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti však nie je možné, aby za poručiťa bola označená iba navrhovateľka.

Na základe uvedených skutočností súd žalobný návrh zamietol z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie a z toho dôvodu súd sa už nezaoberal ďalšími skutočnosťami a ich dokazovaním.

Súd nezisťoval ani to, či skutočne je dedičkou aj dieťa alebojej dcéry poručiťa, nakoľko z oznámenie súdneho komisára je nepochybné, že poručiťel má viac právnych nástupcov a bolo by nevhodné a neefektívne skúmať, či bude dedič dieťa alebojej dcéry poručiťa podľa 1.skupiny alebo jeho súrodenci podľa 3.skupiny, nakoľko v prvom prípade by navrhovateľka vôbec nebola aktívne legitimovaná a v druhom prípade je nedostatok vecnej legitímácie vzhľadom na väčší počet dedičov. V oboch prípadoch by však nebola splnená podmienka vecnej legitímácie pri takom označení účastníkov, ako uviedol navrhovateľ.

Z toho dôvodu súd ďalšie skutočnosti nezisťoval a pre nedostatok vecnej legitímácie žalobný návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods.1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V konaní bola úspešná odporkyňa, ktorá si v konaní uplatnila trovy konania titulom trov právneho zastúpenia za 4 úkony právneho zastúpenia - prevzatie a príprava, písomné vyjadrenie zo dňa 19.04.2013, porada s klientom a účasť na pojednávaní dňa 26.09.2013, t.j. 4x 512,85 eur + 4 x réžia 7,81 eur + DPH a k tomu náhrada za stratu času - 2 polhodín na ceste Q. - Žilina dňa 26.09.2013, teda 31,22 eur a náhrada cestovných výdavkov 12,66 eur.

V zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, súd preskúmal odporkyňou uplatnené právo na náhradu trov konania a priznal jej titulom trov právneho zastúpenia sumu 1.918,25 eur, pozostávajúcu z nasledovných položiek vychádzajúc z výpočtu odporkyne:

1/ za úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia podľa § 10 ods. 1, 14 ods. 1 písm. a) cit. vyhlášky + režijný paušál v sume 7,81 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. + DPH, spolu suma 624,79 eur,

2/ za úkon právnej služby - písomné vyjadrenie v sume 624,79 eur podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. c) cit. vyhlášky + režijný paušál v sume 7,81 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. + DPH, spolu suma 624,79 eur,

3/ za úkon právnej služby - účasť na pojednávaní dňa 26.09.2013 podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. d) cit. vyhlášky + režijný paušál v sume 7,81 eur podľa § 16 ods. 3 cit. vyhl. + DPH, spolu suma 624,79 eur,

4/ náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 cit. vyhlášky - 13,01 Eur x 2 polhodiny + DPH, spolu suma 31,22 eur,

5/ náhrada cestovného podľa § 16 ods. 4 cit. vyhlášky v sume 40 km pri spotrebe 8,9 l/100 km a cene za 1 l/1,50 eur - suma 5,34 eur pri 0,183 eur/l sumu 7,32 eur, spolu 12,66 eur.

Súd nepriznal odporkyňi odmenu za úkon právnej služby - porada s klientom, nakoľko nejde o účelne vynaložené trovy konania. Ustanovenie § 142 O.s.p. predpokladá náhradu účelne vynaložených trov konania.

Čo sa týka výpočtu výšky odmeny za jeden úkon právnej služby, tak ako bola vyčíslená právnym zástupcom odporkyne, t.j. v sume 512,85 eur bez DPH za úkon, súd konštatuje, že táto nebola vyčíslená nad rámec ust. § 9 ods. 1 v spojení s § 10 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, preto z takto uplatnenej výšky odmeny vychádzal súd aj pri posudzovaní trov právneho zastúpenia (rešpektujúc pritom ustanovenie § 153 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého, súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, iba vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu alebo ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkmi). Právny zástupca odporkyne pri určení výšky odmeny vychádzal z hodnoty predmetu sporu 50.000,- eur, t. j. z trhovej hodnoty 2-izbového bytu č. 19 na 2. posch. byt. domu č. s. XXXX, post. na pozemku

registra C-KN, parc. č. 6302/2 spolu so spoluvlastníckym podielom 55/4048 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach, nachádzajúceho sa na Y. ul. v S., pričom hodnota predmetnej nehnuteľnosti bola preukázaná odhadom realitnej kancelárie na č. I. 76 spisového materiálu, a s týmto postupom vyčíslenia sa súd stotožnil.

Predmetom konania bolo určenie, že darovacia zmluva zo dňa 7.9.2012 uzavretá medzi T. R. a odporkyňou je neplatná. Predmetom spomínanej darovacej zmluvy bol prevod vlastníctva nehnuteľností - 2-izbového bytu č. 19 na 2. posch. byt. domu č.s. XXXX, post. na pozemku registra C-KN, parc. č. 6302/2 spolu so spoluvlastníckym podielom 55/4048 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach, nachádzajúceho sa na Y. ul. v S.. Z taktu sformulovanej žaloby je zrejmé, že v prípade určenia neplatnosti predmetnej darovacej zmluvy by takýto výrok mal za následok zmenu vlastníckych vzťahov k spornej nehnuteľnosti.

Podľa § 9 ods. 1 vyhl. MS SR č. č. 655/2004 Z.z. sa základná sadzba tarifnej odmeny stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci, alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze I. ÚS 119/2012-24 zo dňa 16.5.2012 o. i. skonštatoval, že " z gramatického, logického a systematického posúdenia ustanovenia § 9 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. možno vyvodíť záver, že pokiaľ je vec, právo alebo plnenie, ktoré je predmetom daného súdneho sporu, peniazmi oceníteľné, potom sa táto čiastka (suma) považuje za základ pre tarifnú hodnotu, a to aj vo veciach určenia vlastníckeho práva k takejto veci, pretože citovaný právny predpis dôsledne rozlišuje situácie pre náhrady trov konania, kedy je predmet právneho sporu, o ktorom vlastníctve sa rozhoduje, peniazmi oceníteľný, a kedy nie je. Preto nie je možné vychádzať z názoru, že daná situácia nie je právom regulovaná a že vždy, keď je predmetom konania určenie vlastníckeho práva k veci, nemožno tento predmet konania peniazmi oceniť z hľadiska tarifnej odmeny podobne, ako je to pri vyrubovaní súdneho poplatku za určovací návrh na začatie konania podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o súdnych poplatkoch"). Inými slovami, explicitná úprava § 9 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. vylučuje použitie § 11 ods. 1 písm. a) cit. vyhlášky a rovnako aj príslušných ustanovení zákona o súdnych poplatkoch.

Rovnaký záver bol vyslovený aj v rozhodnutí Ústavného súdu Českej republiky, sp. II.ÚS 538/10: "i v prípade žaloby na určení existence právního vztahu k nemovistosti je nutno při výpočtu náhrady nákladů řízení advokáta podle advokátního tarifu vycházet z hodnoty této nemovisti".

Z uvedených dôvodov súd pri určení odmeny za úkon právnej služby vychádzal z hodnoty nehnuteľnosti, tak ako je to uvedené vyššie.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi. Pre úplnosť súd v súvislosti s rozhodnutím o trovách konania ešte poznamenáva, že v konaní neboli preukázané žiadne relevantné dôvody na prípadnú aplikáciu ust. § 150 ods. 1 O.s.p., t. j. vo veci nebola preukázaná existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by súd v konaní úspešnému účastníkovi náhradu trov konania nepriznal.

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie navrhovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhovala odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, alternatívne rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že súd určí, že darovacia zmluva uzavretá medzi T. R. a L. U. zo dňa 7.9.2012 je neplatná. Vo svojom odvolaní poukazoval na to, že súdom prvého stupňa nebol riadne zistený skutkový stav, a preto súd dospel k nesprávnemu právnomu záveru. Súd náležite nevyhodnotil dôkazy, ktoré navrhovateľka súdu predložila nielen v rámci písomného podania, ale aj v rámci ústneho prednesu. Má za to, že súd rozhodol predčasne z dôvodu, že si nevyčkal na právoplatne skončené dedičské konanie vedené pod sp.zn. 17D/281/2012, Dnot 15/2013 a nemal k dispozícii právny názor ostatných dedičov po poručiteľovi. Trovy konania - trovy právneho zastúpenia sú neprímerané.

K odvolaniu navrhovateľky proti rozsudku súdu prvého stupňa podala písomné vyjadrenie odporkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhovala odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť a zaviazať navrhovateľku k náhrade trov odvolacieho konania vo výške 1.249,58 eur. Vo svojom vyjadrení uviedla, že nie je v právomoci Okresného súdu v Žiline, aby určoval okruh účastníkov žalobného návrhu, ale je to na strane navrhovateľa, resp. zvoleného právneho zástupcu. Stotožnila sa s právnym názorom Okresného súdu v Žiline, že pre sporové konanie začaté na základe návrhu podaného zákonnými dedičmi podľa § 175k ods. 2 O.s.p. treba považovať všetkých účastníkov v dedičstve, teda jedná sa o nerozlučných spoločníkov v zmysle ust. § 91 ods. 2 O.s.p. Ak sa takéhoto konania nezúčastnia všetci nerozluční spoločníci, nemôže súd návrhu vyhovieť pre nedostatok vecnej legitímácie.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách uvedených v ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. rozsudok okresného súdu potvrdil v súlade s ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p.

V zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

V zmysle ust. § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, príslúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedla v rámci odvolacieho konania navrhovateľka, konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 219 ods. 2 O.s.p., keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

S poukazom na vyššie uvedené závery odvolací súd neuznal opodstatnenosť argumentácii odvolateľa - navrhovateľky, na ktorých založila svoje odvolacie dôvody, a preto napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd vychádzal z ust. § 142 ods. 1 O.s.p., § 151 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. Odporkyňa ako úspešnej účastníčke v odvolacom konaní priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania - trov právneho zastúpenia, ktoré boli vyčíslené v sume 624,79 eur v súlade s vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. (1 úkon právnej služby - vyjadrenie k podanému odvolaniu - § 10 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 1 písm. c) cit. vyhl.: 512,85 eur, režijný paušál - § 16 ods. 3 cit. vyhl.: 7,81 eur, 20 % DPH - § 18 ods. 3 cit. vyhl.: 104,13 eur, spolu v sume 624,79 eur). Uplatňované trovy odvolacieho konania - trovy právneho zastúpenia za úkon právnej služby prevzatie a príprava podľa § 10 ods. 1 v spojení s § 14 ods. 1 písm. c) cit. vyhl. odvolací súd odporkyni nepriznal z dôvodu, že uvedená položka bola priznaná už v rozsudku súdu prvého stupňa.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.